

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ŚRODOWISKA, ROLNICTWA
I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

KSR-4100-07-00/2010

Nr ewid. 92/2010/P09119/KSR

Informacja o wynikach kontroli wykonania w 2009 roku planu finansowego Agencji Rynku Rolnego

Warszawa maj 2010 r.

Misją *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizją *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2009 roku planu
finansowego Agencji Rynku Rolnego**

p.o. Dyrektora Departamentu Środowiska, Rolnictwa
i Zagospodarowania Przestrzennego

Teresa Warchałowska

Zatwierdzam:

Marek Zająkała

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 6 maja 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 0 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
1.1. Cel i zakres kontroli	4
1.2. Uwarunkowania prawne i organizacyjne.....	4
2. Podsumowanie wyników kontroli.....	6
2.1. Ocena ogólna	6
2.2. Sprawozdawczość.....	6
2.3. Uwagi i wnioski	7
3. Ważniejsze wyniki kontroli.....	8
3.1. Księgi rachunkowe	8
3.2. Ustalenie planu finansowego	8
3.3. Przychody	9
3.4. Należności.....	10
3.5. Koszty	11
3.6. Zobowiązania.....	12
3.7. Wydatki, które nie wygasają z upływem roku budżetowego	12
3.8. Dotacje	13
3.8.1. Dotacja celowa na utrzymanie Agencji oraz realizację mechanizmów pomocy krajowej na rynkach rolnych	13
3.8.2. Pozostałe dotacje celowe	14
3.9. Wydatki majątkowe	14
3.10. Zatrudnienie i wynagrodzenia	15
3.11. Pochodne od wynagrodzeń	15
3.12. Inne ustalenia kontroli	16
3.12.1. Administrowanie mechanizmami Wspólnej Polityki Rolnej.....	16
3.12.2. Realizacja wniosków z poprzedniej kontroli NIK.....	18
3.12.3. System kontroli wewnętrznej.....	18
3.13. Ustalenia innych kontroli.....	19
3.13.1. Kontrole NIK	19
3.13.2. Audyt Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.....	19
4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli	20
4.1. Protokół.....	20
4.2. Wystąpienie pokontrolne	20
5. Załączniki.....	21

1. Wprowadzenie

1.1. Cel i zakres kontroli

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego, w okresie od 15 grudnia 2009 r. do 12 marca 2010 r. przeprowadziła, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. *o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, kontrolę nr P/09/119 – *Wykonanie w 2009 roku planu finansowego Agencji Rynku Rolnego*.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. i została przeprowadzona pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności. Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego Agencji Rynku Rolnego (zwanej dalej także „Agencją” lub „ARR”) określonego w załączniku nr 13 do *ustawy budżetowej na rok 2009* z dnia 9 stycznia 2009 r.², a po zmianie w załączniku nr 16 do ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. *o zmianie ustawy budżetowej na rok 2009*³.

Kontrola przeprowadzona została zgodnie z obowiązującymi w NIK standardami kontroli⁴ oraz założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa na rok 2009⁵.

1.2. Uwarunkowania prawne i organizacyjne

Agencja Rynku Rolnego jest państwową osobą prawną. Nadzór nad ARR sprawuje minister właściwy do spraw rynków rolnych, a w zakresie gospodarki finansowej - minister właściwy do spraw finansów publicznych. W okresie objętym kontrolą Agencja działała na podstawie ustawy z dnia 11 marca 2004 r. *o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych*⁶, zwanej dalej „ustawą o ARR” oraz statutu Agencji nadanego rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lutego 2008 r. *w sprawie nadania statutu Agencji Rynku Rolnego*⁷ zwanego dalej „statutem Agencji”.

Gospodarka finansowa ARR podlegała rygorom ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. *o finansach publicznych*⁸, ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - *Prawo zamówień publicznych*⁹, a także ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości*¹⁰.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 10, poz. 58 ze zm.

³ Dz. U. Nr 128, poz. 1057.

⁴ Por.: http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_standardy_kontroli_nik.pdf

⁵ Por.: http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_px_kontrola_budzetowa_2009_05.pdf

⁶ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1702 ze zm.

⁷ Dz. U. Nr 30, poz. 181.

⁸ Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

⁹ Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1665 ze zm.

¹⁰ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

Według postanowień ustawy o ARR (art. 8) i statutu Agencji (§ 9-16), Agencja prowadzi samodzielną gospodarkę finansową. Gospodarka finansowa ARR obejmuje działalność ustawową, w tym związaną z administrowaniem mechanizmami Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) i mechanizmami pomocy krajowej oraz działalność administracyjną. Organem wykonawczym i zarządzającym ARR jest Prezes Agencji (art. 6). Agencja działa zgodnie z planem finansowym - ustalonym przez Prezesa Agencji – który, po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw rynków rolnych, przekazywany jest ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych. Plan dotyczy roku obrachunkowego, pokrywającego się z rokiem kalendarzowym, i obejmuje przychody według podstawowych ich rodzajów, wydatki związane z nabywaniem majątku trwałego, koszty funkcjonowania Agencji oraz planowane zatrudnienie. Działalność Agencji jest finansowana z dotacji budżetowych ustalanych corocznie w ustawie budżetowej, przychodów z działalności gospodarczej, kapitałów pieniężnych, darowizn oraz środków budżetowych przeznaczonych na prefinansowanie i współfinansowanie wydatków ze środków Unii Europejskiej (UE). Środki te są przekazywane zgodnie z przepisami o finansach publicznych oraz gromadzone, wydatkowane i ewidencjonowane z uwzględnieniem przepisów UE. W 2009 roku, ARR na wydatki administracyjne i na realizację mechanizmów pomocy krajowej na rynkach rolnych, zgodnie z *ustawą budżetową na rok 2009*, otrzymała dotację celową.

Zgodnie z art. 11 ustawy o ARR, Agencja m.in.: realizuje zadania na rynkach produktów rolnych i żywnościowych mające na celu stabilizację tych rynków w ramach mechanizmów WPR; realizuje programy krajowe mające na celu pomoc państwa dla podmiotów i ich grup prowadzących działalność związaną z produkcją, przetwórstwem i obrotem produktami rolnymi w zakresie określonym lub dopuszczonym przepisami UE oraz administruje obrotem z zagranicą towarami rolnymi w ramach WPR. W 2009 r., zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 kwietnia 2004 r. w *sprawie ustanowienia Agencji Rynku Rolnego agencją płatniczą*¹¹, ARR realizowała zadania agencji płatniczej w ramach WPR, obejmujące 10 rynków rolnych oraz dwa programy wspólnotowe. Do jej zadań należało m.in. dokonywanie płatności, wydawanie decyzji administracyjnych, obsługa systemu finansowo-księgowego dla potrzeb administrowanych mechanizmów, a także sprawowanie nadzoru i kontroli nad wydatkowaniem środków finansowych - zgodnie z wymogami UE.

W skład Agencji Rynku Rolnego wchodzi Centrala ARR oraz 16 Oddziałów Terenowych (OT ARR).

¹¹ Dz. U. Nr 76, poz. 713 ze zm.

2. Podsumowanie wyników kontroli

2.1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie w 2009 roku planu finansowego Agencji Rynku Rolnego.

Zgodnie z przeznaczeniem zostały wykorzystane środki finansowe z dotacji budżetowej na zaplanowane zadania związane z administrowaniem mechanizmami pomocy krajowej, realizacją zadań inwestycyjnych, funkcjonowaniem Agencji, a także środki na administrowanie mechanizmami Wspólnej Polityki Rolnej.

Zrealizowane w 2009 r. przychody ogółem wyniosły 386.961,0 tys. zł i były niższe o 1.067,0 tys. zł, tj. o 0,3% od planu po zmianach, natomiast wyższe o 144.480,0 tys. zł, tj. o 59,6% od wykonania w 2008 r. Wzrost przychodów spowodowany był m.in. zwiększeniem dotacji celowej na realizację mechanizmów krajowych z 86.959,0 tys. zł w 2008 r. do 249.513,0 tys. zł (str. 9-10, 13).

Zrealizowane w 2009 r. koszty ogółem wyniosły 336.693,0 tys. zł i były niższe o 5.154,0 tys. zł (o 1,5%) od planu po zmianach oraz wyższe o 59.534,0 tys. zł (o 21,5%) od poniesionych w 2008 r. Wzrost tych kosztów był spowodowany głównie zwiększeniem pomocy na dopłaty krajowe do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach podstawowych oraz na rekompensaty za zrzekanie się kwot mlecznych (str. 11-12).

2.2. Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzane przez ARR sprawozdania finansowe: Rb-N za IV kwartał 2009 r. - sprawozdanie o stanie należności; Rb-UN - roczne sprawozdanie uzupełniające o stanie należności z tytułu papierów wartościowych według wartości księgowej; Rb-Z za IV kwartał 2009 r. - sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji; Rb-UZ roczne sprawozdanie uzupełniające o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych.

Sporządzone przez ARR sprawozdania o stanie należności i zobowiązań (Rb-N, Rb-UN, Rb-Z, Rb-UZ) przekazują prawdziwy i rzetelny obraz należności i zobowiązań na koniec 2009 r. Na podstawie badania zestawień obrotów i sald stwierdzono, że dane z ksiąg rachunkowych zostały prawidłowo przeniesione do sprawozdań o należnościach i zobowiązaniach. Podane w sprawozdaniach wielkości odpowiadają zapisom w ewidencji księgowej. Sprawozdania te sporządzano i przesyłano terminowo do Głównego Urzędu Statystycznego.

2.3. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli, podobnie jak w 2008 r., pozytywnie oceniła wykonanie planu finansowego Agencji Rynku Rolnego. Zadania Agencji, w szczególności dotyczące mechanizmów pomocy krajowej na rynkach rolnych, były realizowane w sposób prawidłowy. W 2009 r. nastąpiła zdecydowana poprawa wyniku finansowego. Na koniec 2009 r. ARR uzyskała dodatni wynik finansowy w wysokości 50.268,0 tys. zł, podczas gdy na koniec 2008 r. był on ujemny i wynosił 34.678,0 tys. zł.

3. Ważniejsze wyniki kontroli

3.1. Księgi rachunkowe

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje bez zastrzeżeń skuteczność funkcjonowania procedur kontroli finansowej, poprawność dowodów i zapisów księgowych oraz zgodność i wiarygodność ksiąg rachunkowych.

Ewidencja finansowo-księgowa prowadzona była w ARR w systemie elektronicznym „EGERIA”. Stosowany system rachunkowości spełniał wymogi określone w ustawie z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości*.

Badania prawidłowości sporządzania i ewidencji dokumentów księgowych przeprowadzono w oparciu o próbę 121 dowodów, obejmujących koszty w łącznej kwocie 29.636,7 tys. zł, z zastosowaniem monetarnej metody MUS¹².

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie zorganizowanie, przeprowadzenie i rozliczenie w Agencji inwentaryzacji za 2009 r. W ARR przestrzegano ustalonych terminów i częstotliwości inwentaryzacji¹³. W 2009 r. przeprowadzono inwentaryzację: papierów wartościowych, aktywów pieniężnych i finansowych, należności objętych postępowaniem windykacyjnym, kapitałów, składników majątkowych powierzonych innym jednostkom, materiałów odpisywanych w koszty w momencie ich zakupu i znajdujących się w zapasie, rozrachunków z: odbiorcami i dostawcami, ZUS, innymi urzędami oraz pracownikami. Inwentaryzacja środków trwałych została przeprowadzona w 2008 r. i nie była przewidziana w *Planie inwentaryzacji na rok 2009*.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie rzetelności zapisów księgowych, mających wpływ na półroczne i roczne sprawozdania finansowe.

3.2. Ustalenie planu finansowego

Plan finansowy ARR na 2009 r., określony w załączniku nr 16 do ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. *o zmianie ustawy budżetowej na rok 2009*¹⁴, zakładał przychody w kwocie 392.757,0 tys. zł, koszty w kwocie 336.506,0 tys. zł (w tym koszty inwestycji – 6.186,0 tys. zł),

¹² MUS (Monetary Unit Sampling) - dobór próby metodą monetarną. Prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem.

¹³ Określonych w art. 26 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości*.

¹⁴ Dz. U. Nr 128, poz.1057.

wynik finansowy dodatni – 56.251,0 tys. zł¹⁵. W wyniku dwóch zmian planu finansowego, zmniejszono przychody do 388.028,0 tys. zł, (tj. o 1,2%), koszty zwiększono do 341.847,0 tys. zł, (tj. o 1,6%), a koszty inwestycji nie uległy zmianie, co spowodowało, że wynik finansowy zmniejszył się do kwoty 46.181,0 tys. zł, tj. o 21,8%. Na zmiany w planie finansowym, Prezes Agencji uzyskiwał zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministra Finansów, a także pozytywne opinie Sejmowej Komisji Finansów Publicznych. Zmian w planie finansowym dokonano m.in. w związku z przyznaniem Agencji, decyzjami Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, dodatkowych środków na mechanizmy pomocy krajowej oraz na dodatkowe zadania przyjęte do realizacji na podstawie umów zawartych pomiędzy ARR i Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW).

3.3. Przychody

Przychody zrealizowane w 2009 r. wyniosły 386.961,0 tys. zł (w tym dotacje otrzymane z budżetu państwa stanowiły 97,9%) i były niższe o 1.067,0 tys. zł, tj. o 0,3% od planu po zmianach, natomiast wyższe o 144.480,0 tys. zł, tj. o 59,6% od wykonania w 2008 r. Wzrost przychodów spowodowany był m.in. zwiększeniem dotacji celowej na realizację mechanizmów pomocy krajowej z kwoty 86.959,0 tys. zł w 2008 r. do 249.513,0 tys. zł.

W kwocie dotacji z budżetu państwa – 378.960,0 tys. zł – 98,4%, tj. 372.774,0 tys. zł stanowiła dotacja celowa. W porównaniu z 2008 r. kwota dotacji celowej była wyższa o 75,3%. Dotacje na inwestycje i zakupy inwestycyjne wyniosły 6.186,0 tys. zł i w porównaniu do 2008 r. były wyższe o 22,0%.

Przychody własne ARR wyniosły 1.757,0 tys. zł i były wyższe od planowanych o 1,8%. W porównaniu z 2008 r. nastąpił spadek przychodów własnych o 68,4%, w tym m.in. spadek przychodów z tytułu dywidendy o 90,0% z 1.000,0 tys. zł w 2008 r. do 100,0 tys. zł.

Pozostałe przychody w kwocie 6.244,0 tys. zł zostały zrealizowane w 100,6% planu, przy czym przychody z tytułu zawartej umowy na realizację zadania polegającego na przygotowaniu i przeprowadzeniu promocji żywności i polskiego dorobku kulinarnego podczas obchodów Święta Niepodległości organizowanych przez Ambasadę RP w Moskwie zostały wykonane w 88,5% (132,1 tys. zł). Zadanie to zostało sfinansowane

¹⁵ Plan finansowy ARR na 2009 r., określony w załączniku nr 13 do *ustawy budżetowej na rok 2009* z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz. U. Nr 10, poz. 58) zakładał przychody - 267.774,0 tys. zł, koszty - 257.443,0 tys. zł oraz dodatni wynik finansowy - 10.331,0 tys. zł. Po zmianie planu dokonanej w czerwcu 2009 r., na którą Prezes ARR uzyskał zgodę Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministra Finansów, a także pozytywną opinię Sejmowej Komisji Finansów Publicznych, przychody wzrosły do 404.848,0 tys. zł, koszty do 348.597,0 tys. zł, a wynik finansowy do 56.251,0 tys. zł.

z własnych środków ARR, a po rozliczeniu zadania MRiRW przekazało Agencji środki w wysokości faktycznie poniesionych kosztów.

Dane o przychodach przedstawiono w załączniku nr 1 do Informacji.

W 2009 r. ARR lokowała wolne środki finansowe na lokatach krótkoterminowych, odnawialnych typu „overnight”¹⁶ i lokatach negocjowanych w Banku Gospodarstwa Krajowego oraz na nieoprocentowanym rachunku bankowym w Narodowym Banku Polskim. Stan środków finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych ARR na 31 grudnia 2009 r. wynosił:

- Narodowy Bank Polski – 55.994,5 tys. zł,
- Bank Gospodarstwa Krajowego I O/W-wa – 5.604,0 tys. zł oraz 33.183,1 euro.

Z tytułu odsetek od środków na rachunkach bankowych oraz lokat, w 2009 r. ARR uzyskała kwotę 265,1 tys. zł oraz 164,3 euro. Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do sposobów lokowania przez ARR środków pieniężnych.

3.4. Należności

Na koniec 2009 r. należności ARR wynosiły 71.996,6 tys. zł i w stosunku do należności na koniec 2008 r. były niższe o 987,2 tys. zł, tj. o 1,4%. W 2009 r. wierzytelności Agencji, w stosunku do 2008 r., zmniejszyły się o 0,8% i wynosiły 70.520,0 tys. zł. Obniżenie kwoty wierzytelności związane było głównie z zawarciem porozumień oraz zakończeniem postępowań egzekucyjnych i upadłościowych. W 2009 r. odzyskano kwotę 1.420,9 tys. zł o 55,9% niższą niż w 2008 r. Z ewidencji księgowej spisano (umorzono) kwotę 4.191,9 tys. zł o 86,9% niższą niż w 2008 r. Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do działań Agencji w zakresie egzekwowania zaległych należności.

Sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz Rb-UN uzupełniające o stanie należności z tytułu papierów wartościowych według wartości księgowej, zostały sporządzone terminowo i zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* i w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. *w sprawie sprawozdawczości budżetowej*¹⁷. Sprawozdania te przedstawiają rzeczywisty stan należności Agencji na dzień 31 grudnia 2009 r.

¹⁶ Lokata „overnight” – lokata o wyższym oprocentowaniu niż oprocentowanie rachunku na żądanie, zakładana przez bank na zakończenie dnia roboczego. Środki zdeponowane na lokacie są dostępne dla klienta następnego dnia rano.

¹⁷ Dz. U. Nr 115, poz. 781 ze zm.

3.5. Koszty

Poniesione w 2009 r. koszty ogółem wyniosły 336.693,0 tys. zł i były niższe o 1,5% od planu po zmianach i wyższe o 21,5% od wykonania w 2008 r.

Koszty według rodzaju, które wyniosły 124.945,0 tys. zł, były niższe od planowanych o 4.477,0 tys. zł, tj. o 4,5%, i o 1.637,0 tys. zł, tj. o 1,3% niższe w porównaniu z 2008 r. Zmniejszenie tych kosztów nastąpiło w związku z oszczędnościami dotyczącymi zakupów materiałów, remontów i usług obcych.

Koszty materiałów i energii zrealizowano w wysokości 3.086,0 tys. zł, tj. 75,1% planowanej kwoty. Koszty te były o 374,0 tys. zł, tj. o 10,8% niższe w porównaniu z 2008 r. Koszty remontów wyniosły 453,0 tys. zł, co stanowiło 90,6% planu. Koszty te były o 128,0 tys. zł, tj. o 22,0% niższe w porównaniu z 2008 r. Koszty pozostałych usług obcych zostały zrealizowane na poziomie 93,1% planowanych, tj. 34.910,0 tys. zł, i były o 180,0 tys. zł niższe w porównaniu z 2008 r.

Koszty wynagrodzeń w 2009 r. zostały zrealizowane w planowanej wysokości i wyniosły 67.156,0 tys. zł. Koszty te były niższe o 3.716,0 tys. zł, tj. o 5,2% w porównaniu z 2008 r. Koszty składek od wynagrodzeń wyniosły 10.831,0 tys. zł i były niższe o 541,0 tys. zł, tj. o 4,8% od planowanych oraz o 446,0 tys. zł, tj. o 4,0% w porównaniu z 2008 r.

Pozostałe koszty, które dotyczyły wyłącznie kosztów finansowania mechanizmów pomocy krajowej na rynkach rolnych, wyniosły 204.809,0 tys. zł i były niższe od planowanych o 104,0 tys. zł, tj. o 0,1%, natomiast były wyższe o 59.310,0 tys. zł, tj. o 40,8% w porównaniu z 2008 r. Wzrost tych kosztów był spowodowany zwiększeniem pomocy na dopłaty krajowe do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach podstawowych oraz na rekompensaty za zrzekanie się kwot mlecznych.

Koszty zakupów inwestycyjnych wyniosły 5.555,0 tys. zł i były niższe od planowanych o 10,2%, a wyższe o 484,0 tys. zł, tj. o 9,5% w porównaniu z 2008 r. Przyczyny niewykonania planu podano w pkt. 3.9. Informacji.

W 2009 r., na podstawie wyroku, który zapadł w 2008 r., Agencja zapłaciła 1.788,8 tys. zł zaległej dopłaty do wyeksportowanego cukru B, wyprodukowanego w roku rozliczeniowym 2002/2003, wraz z odsetkami w wysokości 1.318,2 tys. zł. Ponadto ARR zapłaciła 4,8 tys. zł z tytułu zaległych składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe powstałych w latach 1999-2001, wraz z odsetkami w wysokości 7,6 tys. zł.

Wykazany na koniec 2009 r. dodatni wynik finansowy Agencji w kwocie 50.268,0 tys. zł był wyższy od planowanego o 4.087,0 tys. zł, tj. o 8,8%, podczas gdy w 2008 r. ARR wykazała ujemny wynik finansowy w kwocie 34.678,0 tys. zł. Poprawa wyniku finansowego w stosunku do planu była wynikiem pełnej realizacji przychodów i niższych kosztów funkcjonowania Agencji.

Najwyższa Izba Kontroli nie ma uwag do planowania i realizacji kosztów.

Dane o kosztach przedstawiono w załączniku nr 1 do Informacji.

3.6. Zobowiązania

Zobowiązania Agencji na koniec 2009 r., po uwzględnieniu zobowiązań z tytułu płatności uzupełniających dla producentów surowca tytoniowego¹⁸, wyniosły 75.881,9 tys. zł i w porównaniu do zobowiązań na koniec 2008 r. zmniejszyły się o 19,5%, tj. o 18.373,4 tys. zł. Główną przyczyną był istotny spadek zobowiązań z tytułu rekompensat za zrzekanie się kwot mlecznych.

Zobowiązania wymagalne na dzień 31 grudnia 2009 r. nie wystąpiły, podczas gdy na koniec 2008 r. wynosiły 71.778,0 tys. zł.

3.7. Wydatki, które nie wygasają z upływem roku budżetowego

Stosownie do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2008 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2008 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego¹⁹, MRiRW ustaliło plan ww. wydatków budżetowych dla Agencji Rynku Rolnego w kwocie 156.738,9 tys. zł na realizację następujących zadań w ramach WPR:

- współfinansowanie programów działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących produktów rolnych na rynku wewnętrznym i w państwach trzecich – 2.646,0 tys. zł,
- finansowanie podatku VAT od WPR – 9.904,0 tys. zł,
- płatności uzupełniające dla plantatorów ziemniaków skrobiowych – 17.952,0 tys. zł,
- płatności uzupełniające dla producentów surowca tytoniowego – 126.236,9 tys. zł.

ARR wydatkowała środki, które nie wygasły w 2008 r., terminowo i zgodnie z planem ustalonym przez MRiRW.

¹⁸ Od 16 października 2009 r. płatności uzupełniające dla producentów surowca tytoniowego ujmowane są w księgach rachunkowych Wspólnej Polityki Rolnej.

¹⁹ Dz. U. Nr 224, poz. 1478.

3.8. Dotacje

3.8.1. Dotacja celowa na utrzymanie Agencji oraz realizację mechanizmów pomocy krajowej na rynkach rolnych

W 2009 r. Agencja Rynku Rolnego otrzymała, określoną w umowach zawartych z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 8 stycznia oraz w dniu 29 stycznia 2009 r. (wraz z aneksami), dotację w kwocie 373.829,0 tys. zł. Wydatkowano 99,7% otrzymanych środków, tj. 372.713,2 tys. zł, w tym na wydatki administracyjne 123.199,9 tys. zł oraz na realizację mechanizmów pomocy krajowej na rynkach rolnych - 249.513,4 tys. zł. Dotacja ta była przyznana z części 35 – Rynki rolne, dział 500 – Handel, rozdział 50002 – Agencja Rynku Rolnego, § 2800 – Dotacja celowa z budżetu dla pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych.

W ramach realizacji mechanizmów pomocy krajowej na rynkach rolnych środki dotacji były przeznaczone na:

- dopłaty do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach podstawowych – 146.872,2 tys. zł,
- dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany o charakterze pomocy de minimis – 58.922,9 tys. zł,
- pomoc dla plantacji trwałych – 5.106,0 tys. zł,
- rekompensaty za zrzekanie się kwot mlecznych – 37.275,0 tys. zł,
- dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany dla producentów poszkodowanych przez suszę w 2008 r. – 1.337,2 tys. zł.

Niewykorzystane środki dotacji w kwocie 1.115,8 tys. zł Agencja przekazała 13 stycznia i 11 lutego 2010 r. na rachunek Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Nie wykorzystano środków głównie w przypadku dotacji przeznaczonej na wydatki administracyjne (1.012,1 tys. zł), co było wynikiem niższych wydatków z tytułu składek od wynagrodzeń, oraz zakupów materiałów i energii.

Najwyższa Izba Kontroli nie ma uwag do wykorzystania dotacji celowej na wydatki administracyjne oraz na realizację mechanizmów pomocy krajowej na rynkach rolnych.

3.8.2. Pozostałe dotacje celowe

W 2009 r., poza ww. dotacją celową, ARR otrzymała dotacje celowe w kwocie 236,7 tys. zł na realizację zadań określonych w czterech umowach zawartych z MRiRW.

Na realizację umowy dotyczącej wsparcia działania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 pn. „Działania informacyjne i promocyjne” ARR wydatkowała 53,0 tys. zł. Z przekazanej przez MRiRW kwoty dotacji 75,3 tys. zł, Agencja nie wykorzystowała 22,3 tys. zł, tj. 29,7% otrzymanej dotacji. Niewykorzystanie środków nastąpiło m.in. z powodu: nieprzeprowadzenia szkoleń (zbyt małe zainteresowanie beneficjentów), niewydrukowania materiałów informacyjnych oraz ograniczenia szkoleń pracowników.

Koszty zadania dotyczącego promocji żywności i polskiego dorobku kulinarnego podczas obchodów Święta Niepodległości organizowanych przez Ambasadę RP w Moskwie wyniosły 132,1 tys. zł i nie przekroczyły kwoty określonej w umowie z MRiRW. ARR sfinansowała to zadanie z własnych środków, a MRiRW przekazało środki w wysokości poniesionych kosztów na rachunek ARR w dniu 31 grudnia 2009 r.

Ponadto, ARR zrealizowała zadanie polegające na zapewnieniu, w trakcie Polsko-Rosyjskiego Forum Przedsiębiorców Branży Rolno-Spożywczej w Kazimierzu Dolnym, transportu oraz kolacji i obiadu dla uczestników Forum. Koszty realizacji zadania wyniosły 21,1 tys. zł. MRiRW przekazało środki na rachunek ARR w dniu 31 grudnia 2009 r.

W 2009 r. ARR otrzymała dotację w kwocie 8,2 tys. zł z przeznaczeniem na koszty związane z przygotowaniem administracji do objęcia przez Polskę Prezydencji w UE oraz z reprezentacją Polski przed Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości.

Ogółem na realizację ww. zadań wydatkowano 214,4 tys. zł, a niewykorzystane środki w kwocie 22,3 tys. zł przekazano na rachunek MRiRW.

NIK nie wnosi uwag do wykorzystania środków z dotacji celowych przeznaczonych na realizację dodatkowych zadań.

3.9. Wydatki majątkowe

Na wydatki majątkowe Agencja otrzymała w 2009 r. w części 35 - Rynki rolne, rozdział 50002, § 6220 dotację celową w kwocie 6.186,0 tys. zł, z której wykorzystano kwotę 5.430,6 tys. zł, tj. 87,8% otrzymanej dotacji. Niewykorzystaną kwotę 755,4 tys. zł ARR zwróciła na rachunek MRiRW w dniu 8 stycznia 2010 r.

Ogółem koszty zakupów inwestycyjnych, stanowiące 1,6% kosztów ogółem, wyniosły 5.555,0 tys. zł i były niższe od planowanych o 10,2%, a wyższe o 484,0 tys. zł, tj. o 9,5% w porównaniu z 2008 r. Niepełne wykonanie planu zakupów inwestycyjnych spowodowane było m.in. niezakończeniem w 2009 r. postępowania przetargowego na zakup urządzeń informatycznych wraz z oprogramowaniem, w wyniku protestu oferenta.

Środki finansowe na wydatki majątkowe zostały wykorzystane na rozwój systemów informatycznych do obsługi mechanizmów WPR oraz pomocy krajowej, w tym systemu finansowo-księgowego – 3.141,6 tys. zł, utrzymanie i rozwój infrastruktury technicznej – 2.089,0 tys. zł, w tym m.in. na zakup sprzętu komputerowego – 695,8 tys. zł, oprogramowanie – 526,1 tys. zł oraz zakup sprzętu biurowego – 588,2 tys. zł. Ponadto wydatkowano kwotę 324,0 tys. zł, w tym 200,0 tys. zł z dotacji celowej i 124,0 tys. zł ze środków własnych na zakup 8 samochodów dla służb kontrolnych ARR.

3.10. Zatrudnienie i wynagrodzenia

Przeciętne zatrudnienie w Agencji, w przeliczeniu na pełne etaty, było w roku 2009 niższe o 49 etatów niż w 2008 r. i wynosiło 1.227 etatów. Niższy poziom zatrudnienia w stosunku do 2008 r. wynikał m.in. z obniżenia funduszu wynagrodzeń spowodowanego zmniejszeniem dotacji budżetowej, a także z większej liczby osób rozwiązujących umowy o pracę w stosunku do osób wyłonionych w procesie naboru i przyjętych do pracy w ARR. W stosunku do planu, przeciętne zatrudnienie – w przeliczeniu na pełne etaty – w 2009 r. było niższe o 73 osoby.

W 2009 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie osobowe, bez nagród jubileuszowych i odpraw, przypadające na etat wyniosło w ARR 4.552 zł i było niższe o 1,8% w porównaniu do wykonania w 2008 r.

Miesięczne wynagrodzenia osobowe Kierownictwa Agencji (Prezes, zastępcy Prezesa, Główny Księgowy) były zgodne z uregulowaniami zawartymi w art. 8 pkt 5 lit. a) ustawy z dnia 3 marca 2000 r. *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*²⁰.

Dane o zatrudnieniu i wynagrodzeniach przedstawiono w załączniku nr 3 do Informacji.

3.11. Pochodne od wynagrodzeń

W 2009 r. na składki od wynagrodzeń wydatkowano łącznie 10.831,0 tys. zł, z tego na: składki na ubezpieczenia społeczne – 6.081,0 tys. zł, rentowe – 2.804,0 tys. zł, wypadkowe

²⁰ Dz. U. Nr 26, poz. 306 ze zm.

– 434,0 tys. zł, składki na Fundusz Pracy 1.512,0 tys. zł. Składki zostały przekazane w terminach określonych w art. 47 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. *o systemie ubezpieczeń społecznych*²¹. Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych wyniósł 1.286,0 tys. zł. Należne wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wyniosły 1.004,0 tys. zł i były dokonywane w terminach określonych w art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*²².

3.12. Inne ustalenia kontroli

3.12.1. Administrowanie mechanizmami Wspólnej Polityki Rolnej

Na realizację mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej finansowanych i współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej (prefinansowanie mechanizmów WPR) planowano 1.092.252,0 tys. zł, z tego m.in. na wsparcie rynku cukru – 531.210,0 tys. zł, dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności UE – 359.710,0 tys. zł oraz na wsparcie rynku mleka i przetworów mlecznych – 73.070,0 tys. zł.

Agencja na prefinansowanie mechanizmów WPR w 2009 r. wydatkowała 1.982.636,0 tys. zł (181,5% planowanej kwoty). Środki zostały wykorzystane głównie na pomoc restrukturyzacyjną dla producentów cukru i dodatkową pomoc na rzecz plantatorów buraka cukrowego – 1.286.943,0 tys. zł (64,9% wydatkowanej kwoty), dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności UE – 286.923,0 tys. zł (14,5%), zakupy interwencyjne na rynku mleka i przetworów mlecznych – 177.807,0 tys. zł (9,0%). Wydatkowane środki pochodziły z pożyczki zaciągniętej w Ministerstwie Finansów na prefinansowanie Wspólnej Polityki Rolnej. Wydatkowanie wyższej, niż planowano, kwoty środków finansowych na realizację mechanizmów WPR było spowodowane głównie:

- wypłaceniem całej kwoty pomocy restrukturyzacyjnej dla producentów cukru i dodatkowej pomocy na rzecz plantatorów buraka cukrowego przyznanej na rok gospodarczy 2008/2009, tj. 1.286.943,0 tys. zł (333,9% planowanej I raty w kwocie 385.384,0 tys. zł), w następstwie decyzji Komisji Europejskiej z dnia 13 lutego 2009 r. umożliwiającej przyspieszenie terminu wypłaty drugiej raty tej pomocy;
- wydatkowaniem 177.807,0 tys. zł (812,5% planowanej kwoty 21.885,0 tys. zł) na zakupy interwencyjne masła i odtłuszczonego mleka w proszku (OMP) oraz

²¹ Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.

²² Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 ze zm.

48.714,0 tys. zł (280,3% planowanej kwoty 17.381,0 tys. zł) na zakupy interwencyjne jęczmienia i pszenicy, z powodu spadku cen rynkowych tych produktów poniżej cen interwencyjnych. Zakupy interwencyjne OMP realizowane były po raz pierwszy od przystąpienia Polski do UE.

Z 21 mechanizmów WPR administrowanych przez Agencję w 2009 r., cztery mechanizmy nie zostały uruchomione. Nie zostały wypłacone rekompensaty na rynku drobiu i jaj w związku z wystąpieniem w 2007 r. na terenie Polski ognisk ptasiej grypy (9.576,0 tys. zł – prefinansowanie i 9.577,0 tys. zł – współfinansowanie), ponieważ Komisja Europejska (KE) odrzuciła wniosek Polski o uruchomienie środków wsparcia sektora drobiarskiego. Nie zostały zrealizowane środki na wypłatę refundacji wywozowych na rynku skrobi (503,0 tys. zł), gdyż KE utrzymała stawki do tych refundacji na poziomie zerowym. Nie wydatkowano dopłat do prywatnego przechowywania cukru (871,0 tys. zł), ponieważ sytuacji rynkowa w sektorze cukru nie wymagała uruchomienia tego mechanizmu. Na program „Owoce w szkole” (10.754,0 tys. zł – prefinansowanie i 3.585,0 tys. zł – współfinansowanie), który został uruchomiony w 2009 r. wydatkowano tylko 2,0 tys. zł (prefinansowanie) i 1,0 tys. zł w ramach współfinansowania. Zaplanowanych środków na dostawy owoców i warzyw nie wydatkowano w 2009 r., ze względu na późniejsze niż planowano terminy płatności, które według obowiązujących przepisów przypadają w 2010 r.

Na realizację mechanizmów WPR finansowanych²³ i współfinansowanych²⁴ z budżetu krajowego ARR dysponowała kwotą 414.557,0 tys. zł, w tym 156.739,0 tys. jako środki, które nie wygasły w roku 2008, Agencja wydatkowała 414.494,0 tys. zł (99,9 % planu po zmianach).

Najwyższa Izba Kontroli nie ma uwag do wykorzystania środków finansowych na administrowanie przez ARR w 2009 r. mechanizmami WPR.

Dane o planowanych i wykorzystanych środkach finansowych na administrowanie przez ARR w 2009 r. mechanizmami WPR przedstawiono w załącznikach nr 2 i nr 2A do Informacji. Wykonanie planu rzeczowego tych mechanizmów oraz mechanizmów pomocy krajowej przedstawiono w załączniku nr 2B do Informacji.

²³ Płatności uzupełniające dla producentów surowca tytoniowego i płatności uzupełniające dla plantatorów ziemniaków skrobiowych oraz podatek VAT od WPR.

²⁴ Program poprawy produkcji i sprzedaży produktów pszczelarskich, Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych, Program „Owoce w szkole”.

3.12.2. Realizacja wniosków z poprzedniej kontroli NIK

Po kontroli wykonania planu finansowego w 2008 r. Najwyższa Izba Kontroli wniosowała do Agencji o wzmoczenie nadzoru nad księgowaniem zdarzeń w systemie informatycznym „EGERIA” oraz o dokonanie wyceny i rozliczenie niedoborów środków trwałych, a także ustalenie odpowiedzialności materialnej osób. Wnioski zostały zrealizowane. Wprowadzono szczegółowe zakresy obowiązków pracowników zajmujących się ewidencją księgową dotyczące sprawdzania, weryfikacji, zatwierdzania i księgowania, przebudowano odpowiednio system finansowo-księgowy oraz rozszerzono kontrolę na podstawie próby zaewidencjonowanych dokumentów. W związku z niedoborami 24 środków trwałych, które zostały stwierdzone przez Komisję Inwentaryzacyjną, Agencja wyciągnęła konsekwencje służbowe wobec odpowiedzialnych pracowników, wystąpiła z roszczeniami odszkodowawczymi oraz zawiadomiła prokuraturę rejonową o podejrzeniu popełnieniu przestępstwa (śledztwo zostało umorzone).

3.12.3. System kontroli wewnętrznej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonywanie zadań przez komórki organizacyjne: audytu wewnętrznego, kontroli wewnętrznej i kontroli technicznej stanowiące system kontroli wewnętrznej ARR.

W 2009 r. Biuro Audytu Wewnętrznego zrealizowało 22 zaplanowane zadania audytowe, które dotyczyły głównie mechanizmów WPR i funkcjonowania agencji płatniczej. Biuro Kontroli Wewnętrznej przeprowadziło 7 kontroli planowych i 3 kontrole doraźne, dotyczące m.in. terminowości załatwiania spraw, gospodarowania majątkiem trwałym Agencji, prowadzenia dokumentacji, przestrzegania ustalonego poziomu weryfikacji kontroli technicznych. Służby Techniczne ARR przeprowadziły natomiast 22.394 kontrole w ramach 29 mechanizmów realizowanych przez Agencję. Ponadto Biuro Kontroli Technicznej w ramach nadzoru nad prawidłowością realizacji procesów kontrolnych przez OT ARR przeprowadziło 8 kontroli powtórnych, 52 kontrole wspólnie z pracownikami OT ARR oraz sprawdziło dokumentację pokontrolną 1.088 kontroli. Wyniki działań komórek kontrolnych zostały właściwie wykorzystane przez kierownictwo Agencji.

3.13. Ustalenia innych kontroli

3.13.1. Kontrole NIK

W 2009 r. Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła kontrolę nr P/09/106 w zakresie *rolnictwa ekologicznego w Polsce*. W wyniku kontroli pozytywnie oceniono realizację przez Agencję Rynku Rolnego kampanii informacyjnej na rzecz rolnictwa ekologicznego i produktów rolnictwa ekologicznego, nie wniesiono uwag do prawidłowości i rzetelności finansowego rozliczenia kampanii.

Ponadto Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w Agencji Rynku Rolnego kontrolę nr P/09/111 w zakresie *wykorzystania środków publicznych na promocję produktów rolno-spożywczych* oraz kontrolę nr P/09/046 dotyczącą *restrukturyzacji Krajowej Spółki Cukrowej SA oraz wywiązywania się przez Agencję z obowiązków nałożonych przepisami Wspólnoty Europejskiej w zakresie regulacji rynku cukru w latach gospodarczych 2004/2005–2008/2009*²⁵.

3.13.2. Audyt Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej

W wyniku audytu przeprowadzonego w ARR, przez Departament Ochrony Interesów Finansowych Unii Europejskiej w Ministerstwie Finansów, w zakresie operacji realizowanych przez Agencję na rzecz Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) w roku finansowym od 16 października 2008 r. do 15 października 2009 r., Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, jako Organ Certyfikujący, wydał certyfikat rocznych rachunków Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji Agencji Rynku Rolnego. Wydał także opinię bez zastrzeżeń w sprawie poświadczenia wiarygodności rocznych rachunków EFRG.

²⁵ Procedura kontrolna nie została jeszcze zakończona. Informacje o wynikach powyższych kontroli zostaną opublikowane w czerwcu 2010 r.

4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

4.1. Protokół

Protokół z kontroli został podpisany przez Prezesa Agencji Rynku Rolnego w dniu 19 marca 2010 r. bez zastrzeżeń.

4.2. Wystąpienie pokontrolne

Wystąpienie pokontrolne, po kontroli wykonania planu finansowego Agencji Rynku Rolnego, zostało skierowane do Prezesa ARR w dniu 16 kwietnia 2010 r. Do ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu, nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Prezes Agencji Rynku Rolnego w odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne z dnia 26 kwietnia 2010 r. poinformował, że wyniki kontroli zostaną wykorzystane przez Agencję przy realizacji swoich zadań.

5. Załączniki

Załącznik nr 1

Realizacja planu finansowego Agencji Rynku Rolnego w 2009 r. według załącznika nr 16 do ustawy budżetowej

Na podstawie danych z dnia 1 marca 2010 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2008 r.	Plan na 2009 r. wg ustawy budżetowej (Zał. nr 16)	Plan na 2009 r. ostateczny - po zmianach	Wykonanie 2009 r.	6:3	6:4	6:5
		w tysiącach złotych				%	%	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	PRZYCHODY OGÓŁEM	242 481	392 757	388 028	386 961	159,6	98,5	99,7
1	Dotacja z budżetu państwa:	217 754	374 909	380 098	378 960	174,0	101,1	99,7
1.1	- dotacja podmiotowa	-	-	-	-	-	-	-
1.2	- dotacja celowa	212 683	368 723	373 912	372 774	175,3	101,1	99,7
1.2.1	- dotacja celowa na działalność statutową, z tego:	-	368 723	373 829	372 713	-	101,1	99,7
1.2.1.1	- na działalność administracyjną	-	131 723	124 212	123 200	-	93,5	99,2
1.2.1.2	- na mechanizmy pomocy krajowej	-	237 000	249 617	249 513	-	105,3	100,0
1.2.2	- dotacja celowa - "Prezydencja"	-	-	8	8	-	-	100,0
1.2.3	- dotacja celowa - PROW	-	-	75	53	-	-	70,7
1.3	- dotacja na inwestycje i zakupy inwestycyjne	5 071	6 186	6 186	6 186	122,0	100,0	100,0
2	Przychody własne	4 219	1 801	1 726	1 757	41,6	97,6	101,8
2.1	- dywidendy i udziały w zysku	1 000	500	100	100	10,0	20,0	100,0
2.2	- inne	3 219	1 301	1 626	1 657	51,5	127,4	101,9
3	Pozostałe przychody, w tym:	20 508	16 047	6 204	6 244	30,4	38,9	100,6
3.1	- umowa dotycząca Moskwy	-	-	122	108	-	-	88,5
II	KOSZTY OGÓŁEM	277 159	336 506	341 847	336 693	121,5	100,1	98,5
1	Koszty według rodzaju:	126 582	132 494	129 422	124 945	98,7	94,3	96,5
1.1	- materiały i energia, w tym:	3 460	4 100	4 110	3 086	89,2	75,3	75,1
1.1.1	- materiały dotyczące Moskwy	-	-	10	9	-	-	90,0
1.2	- remonty	581	800	500	453	78,0	56,6	90,6
1.3	- pozostałe usługi obce, w tym:	34 730	42 638	37 487	34 910	100,5	81,9	93,1
1.3.1	- pozostałe usługi obce dotyczące Moskwy	-	-	96	78	-	-	81,3
1.3.2	- pozostałe usługi obce dotyczące PROW	-	-	15	2	-	-	13,3
1.4	- podatki i opłaty, w tym:	1 063	1 260	1 100	1 016	95,6	80,6	92,4
1.4.1	- podatek PFRON	1 054	1 170	1 100	1 004	95,3	85,8	91,3
1.5	- wynagrodzenia	70 872	66 898	67 166	67 156	94,8	100,4	100,0
1.5.1	- wynagrodzenia dotyczące PROW	-	-	21	21	-	-	100,0
1.6	- składki od wynagrodzeń,	11 277	11 627	11 372	10 831	96,0	93,2	95,2

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2008 r.	Plan na 2009 r. wg ustawy budżetowej (Zał. nr 16)	Plan na 2009 r. ostateczny - po zmianach	Wykonanie 2009 r.	6:3	6:4	6:5
		w tysiącach złotych				%	%	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	w tym:							
1.6.1	- składka społeczna (ZUS - emerytalne), z tego:	-	6 529	6 374	6 081	-	93,1	95,4
1.6.1.1	- składki dotyczące PROW	-	-	4	4	-	-	100,0
1.6.2	- składka społeczna (ZUS - rentowe)	-	3 010	2 910	2 804	-	93,2	96,4
1.6.3	- składka społeczna (ZUS - wypadkowe)	-	449	449	434	-	96,7	96,7
1.6.4	- składka na fundusz pracy	-	1 639	1 639	1 512	-	92,3	92,3
1.7	- pozostałe, w tym dotyczące:	4 599	5 171	7 687	7 493	162,9	144,9	97,5
1.7.1	- Moskwy	-	-	16	21	-	-	131,3
1.7.2	- Prezydencji	-	-	8	8	-	-	100,0
1.7.3	- PROW	-	-	35	26	-	-	74,3
1.7.4	- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	-	1 335	1 337	1 286	-	96,3	96,2
2.	Środki przekazane na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	5 071	6 186	6 186	5 555	109,5	144,7	89,8
3	Koszty finansowe	7	-	1 326	1 384	-	-	104,4
3.1	- płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	5	-	1 318	1 326	-	-	100,6
3.2	- inne	2	-	8	58	-	-	725,0
4	Pozostałe koszty, w tym:	145 499	197 826	204 913	204 809	140,8	103,5	99,9
4.1	- mechanizmy pomocy krajowej	-	191 154	204 913	204 809	-	107,1	99,9
III	WYNIK (I - II)	- 34 678	56 251	46 181	50 268	-	89,4	108,8

Załącznik nr 2

Wykorzystanie środków finansowych w 2009 r. na administrowanie przez Agencję Rynku Rolnego mechanizmami Wspólnej Polityki Rolnej (prefinansowanie)

L.p.	Wyszczególnienie	Plan w tys. zł	Wykonanie w tys. zł	4:3 (%)
1	2	3	4	5
1.	Rynek zbóż	18 125	48 720	268,8
1.1	Refundacje	744	6	0,8
1.2	Interwencja	17 381	48 714	280,3
2.	Rynek mięsa	43 829	27 567	62,9
2.1	Refundacje	43 829	27 567	62,9
3.	Rynek drobiu i jaj	15 298	1 072	7,0
3.1	Refundacje	5 722	1 072	18,7
3.2	Rekompensaty	9 576	0	0,0
4.	Rynek mleka i przetworów mlecznych	73 070	248 333	339,9
4.1	Refundacje	2 198	20 159	917,2
4.2	Interwencja	21 885	177 807	812,5
4.3	Dopłaty	48 987	50 367	102,8
5.	Rynek skrobi	11 310	8 290	73,3
5.1	Refundacje	503	0	0,0
5.2	Dopłaty	10 807	8 290	76,7
6.	Rynek cukru	531 210	1 337 497	251,8
6.1	Refundacje	121 900	50 554	41,5
6.2	Dopłaty	871	0	0,0
6.3	Pomoc restrukturyzacyjna	385 384	1 286 943	333,9
6.4	Pomoc na rzecz dywersyfikacji	23 055	0	0,0
7.	Rynek produktów pszczelich	7 376	8 285	112,3
7.1	Dopłaty	7 376	8 285	112,3
8.	Rynek owoców i warzyw	0	43	0,0
8.1	Refundacje	0	43	0,0
8.2	Program „Owoce w szkole” - dopłaty	10 754	2	0,0
9.	Rynek suszu paszowego	1 497	528	35,3
9.1	Dopłaty	1 497	528	35,3
10.	Rynek lnu i konopi	633	610	96,4
10.1	Dopłaty	633	610	96,4
11.	Dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności UE	359 710	286 923	79,8
12.	Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych - dopłaty	19 440	14 766	76,0
	ŁĄCZNIE	1 092 252	1 982 636	181,5

Załącznik nr 2 A

Wykorzystanie środków finansowych w 2009 r. na administrowanie przez Agencję Rynku Rolnego mechanizmami pomocy krajowej, płatnościami uzupełniającymi, współfinansowanymi mechanizmami WPR i podatkiem VAT od WPR

L.p.	Wyszczególnienie	Plan po zmianach w tys. zł	Wykonanie w tys. zł	4:3 (%)
1	2	3	4	5
1	Mechanizmy pomocy krajowej			
1.1	Dopłaty do materiału siewnego - de minimis	58 925	58 954	100,1
1.2	Dopłaty do materiału siewnego - susza 2008 r.	1 439	1 337	92,9
1.3	Dopłaty krajowe do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach podstawowych	147 514	147 517	100,0
1.4	Rekompensaty za zrzekanie się kwot mlecznych	37 340	37 419	100,2
1.5	Pomoc do zakładania plantacji trwałych	5 524	5 524	100,0
	Łącznie mechanizmy pomocy krajowej	250 742	250 751	100,0
2.	Płatności uzupełniające			
2.1	Płatności uzupełniające dla plantatorów ziemniaków skrobiowych	27 679	27 679	100,0
2.2	Płatności uzupełniające dla producentów surowca tytoniowego	326 264	326 220	100,0
	Łącznie płatności uzupełniające	353 943	353 899	100,0
3.	Współfinansowane mechanizmy pomocy krajowej			
3.1	Program poprawy produkcji i sprzedaży produktów pszczelarskich	8 285	8 285	100,0
3.2	Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych	8 894	8 894	100,0
3.3	Program „Owoce w szkole”	1	1	100,0
	Łącznie współfinansowane mechanizmy WPR	17 180	17 180	100,0
4.	Finansowanie podatku VAT od WPR	43 434	43 415	100,0
	ŁĄCZNIE WSZYSTKIE MECHANIZMY	665 299	665 245	100,0

Załącznik nr 2 B

Wykonanie planu rzeczowego w 2009 r. administrowania przez Agencję Rynku Rolnego mechanizmami Wspólnej Polityki Rolnej i mechanizmami pomocy krajowej

L.p.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Plan na 2009 r.	Wykonanie	6:5 (%)
1	2	3	5	6	7
I. PREFINANSOWANIE					
1.	Rynek zbóż	tys. ton	60,2	161,8	268,8
1.1	Refundacje	tys. ton	10,2	0,0	0,0
1.2	Interwencja	tys. ton	50,0	161,8	323,6
2.	Rynek mięsa	tys. ton	40,5	24,4	60,2
2.1	Refundacje	tys. ton	40,5	24,4	60,2
3.	Rynek drobiu i jaj				
3.1	Refundacje	tys. szt.	60 000,0	40 147,5	66,9
3.2	Refundacje	tys. ton	1,7	0,3	17,6
3.2	Rekompensaty	tys. ton	-	-	-
4.	Rynek mleka i przetworów mlecznych	tys. ton	83,7	111,7	133,5
4.1	Refundacje	tys. ton	0,0	23,2	-
4.2	Interwencja	tys. ton	3,0	22,4	746,7
4.3	Dopłaty	tys. ton	80,7	66,1	81,9
5.	Rynek skrobi	tys. ton	155,0	105,3	67,9
5.1	Refundacje	tys. ton	10,0	0,0	0,0
5.2	Dopłaty	tys. ton	145,0	105,3	72,6
6.	Rynek cukru	tys. ton	843,8	401,7	47,6
6.1	Refundacje	tys. ton	100,0	34,8	34,8
6.2	Dopłaty	tys. ton	10,0	0,0	0,0
6.3	Pomoc restrukturyzacyjna	tys. ton	366,9	366,9	100,0
6.4	Pomoc na rzecz dywersyfikacji	tys. ton	366,9	0	0,0
7.	Rynek produktów pszczelich	tys. ton	203,0	199	98,0
7.1	Dopłaty	umowy (szt.)	203,0	199	98,0
8.	Rynek owoców i warzyw	tys. ton	0,0	0,6	-
8.1	Refundacje	tys. ton	0,0	0,6	-
9.	Rynek suszu paszowego	tys. ton	13,5	4,1	30,4
9.1	Dopłaty	tys. ton	13,5	4,1	30,4
10.	Rynek lnu i konopi	tys. ton	1,4	1,7	121,4
10.1	Dopłaty	tys. ton	1,4	1,7	121,4
II DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWANA Z BUDŻETU KRAJOWEGO					
1.	Płatności uzupełniające				
1.1	Płatności uzupełniające dla producentów surowca tytoniowego	tys. ton	-	42,2	-
1.2	Płatności uzupełniające dla plantatorów ziemniaków skrobiowych	tys. ton	145,0	113,0	77,9
2.	Mechanizmy pomocy krajowej				
2.1	Dopłata krajowa do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach podstawowych	tys. ton	64,0	65,4	102,2
2.2	Rekompensaty za zrzekanie się kwot mlecznych	tys. ton	45,0	1,0	2,2
2.3	Dopłaty do materiału siewnego	tys. ha	1 087,0	530,0	48,8
2.4	Pomoc do zakładania plantacji trwałych	tys. ha	2,2	1,2	54,5

Załącznik nr 3

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Wyszczególnienie	Wykonanie 2008 r.			2009 r.					9:4
	Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	Wynagrodzenie*	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie* przypadające na etat	Plan		Wykonanie			
				Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	Wynagrodzenie*	Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	Wynagrodzenie*	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie* przypadające na etat	
x	osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	osób	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ARR ogółem, w tym:	1.276	69.433	4.534	1.300	65.536	1.227	65.536	4.452	98,2
Oddziały Terenowe	677	31.353	3.861	683	-	668	30.903	3.858	99,9
Centrala, w tym:	599	38.080	5.294	618	-	559	34.633	5.162	97,5
Prezes i zastępcy Prezesa	5	1.229	20.528	4	-	3	691	19.186	93,5

* wynagrodzenie osobowe bez nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych

Załącznik nr 4**Kalkulacja oceny końcowej wykonania planu finansowego
Agencji Rynku Rolnego**

Oceny wykonania planu finansowego Agencji Rynku Rolnego dokonano stosując kryteria²⁶ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2009 roku.

Przychody: 386.961,0 tys. zł

Koszty: 336.693,0 tys. zł

Łączna kwota G : 723.654,0 tys. zł (kwota przychodów + kwota kosztów)

Waga kosztów w łącznej kwocie: $Wk = K : G = 0,4653$

Waga przychodów w łącznej kwocie $Wp = P : G = 0,5347$

Nieprawidłowości w przychodach: nie wystąpiły

Ocena cząstkowa przychodów: pozytywna (5)

Nieprawidłowości w kosztach: nie wystąpiły

Ocena cząstkowa kosztów: pozytywna (5)

Wynik końcowy $Wk = 5 \times 0,5347 + 5 \times 0,4653 = 5,0$

Ocena końcowa – pozytywna

²⁶ Por.: http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_kryteria_oc_wyk_budz_2010.pdf

Załącznik nr 5

Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
6. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Sejmowa Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi
8. Minister Finansów
9. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
10. Minister Sprawiedliwości
11. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
12. Biuro Bezpieczeństwa Narodowego
13. Prezes Agencji Rynku Rolnego